
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۶۷۴

نسی

هو الحکیم-

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۶۷۴، «نشء» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «نشء» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «نشء» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۶۷۴
ریشه	نشء
تعداد تکرار	۲۸
تعداد مشتقات	۱۶
تعداد ریشه مرتبط	۱۳۰

فهرست مشتقات

۱۴. نُئِشِكُمْ (۱)	۱۰. الْمُنْشَاتُ (۱)	۷. أَنْشَأَاهُنَّ (۱)	۴. أَنْشَأْتُمْ (۱)	۱. أَنْشَأَ (۲)
۱۵. يُنْشَأُ (۱)	۱۱. الْمُنْشُورُونَ (۱)	۸. اِنْشَاءُ (۱)	۵. أَنْشَأَنَا (۵)	۲. أَنْشَأَكُمُ (۵)
۱۶. يُنْشِئُ (۲)	۱۲. فَانْشَأَانَا (۱)	۹. النَّشْأَةُ (۳)	۶. أَنْشَأَانَاةُ (۱)	۳. أَنْشَأَهَا (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۰۶. کیف (۲)	۸۰. علم (۶)	۵۴. رسل (۲)	۲۷. توب (۱)	۱. اتی (۱)
۱۰۷. لحم (۱)	۸۱. عمر (۲)	۵۵. رمن (۱)	۲۸. ثقل (۱)	۲. اثم (۱)
۱۰۸. لم (۱)	۸۲. عنب (۱)	۵۶. رؤى (۲)	۲۹. ثمر (۲)	۳. اخر (۹)
۱۰۹. لولا (۱)	۸۳. غفر (۲)	۵۷. زرع (۱)	۳۰. ثمود (۱)	۴. اخو (۱)
۱۱۰. لیل (۱)	۸۴. غنی (۱)	۵۸. زکو (۱)	۳۱. ثوی (۱)	۵. ارض (۵)
۱۱۱. مثل (۱)	۸۵. غیر (۴)	۵۹. زیت (۱)	۳۲. جری (۲)	۶. اکل (۳)
۱۱۲. مدن (۱)	۸۶. فحش (۱)	۶۰. زیتون (۱)	۳۳. جعل (۲)	۷. الله (۶)
۱۱۳. مدین (۱)	۸۷. فصل (۱)	۶۱. سحب (۱)	۳۴. جنب (۱)	۸. اله (۷)
۱۱۴. مرر (۱)	۸۸. فقه (۱)	۶۲. سرف (۲)	۳۵. جنن (۳)	۹. امم (۱)
۱۱۵. مضغ (۲)	۸۹. فکه (۱)	۶۳. سمع (۲)	۳۶. جوب (۱)	۱۰. انن (۷)
۱۱۶. مکن (۲)	۹۰. فئد (۲)	۶۴. سمو (۱)	۳۷. حیب (۱)	۱۱. اهل (۱)
۱۱۷. نخل (۲)	۹۱. قبل (۱)	۶۵. سیر (۲)	۳۸. حسن (۱)	۱۲. اول (۲)
۱۱۸. نشء (۶)	۹۲. قدر (۲)	۶۶. شبه (۲)	۳۹. حصد (۱)	۱۳. اوی (۲)
۱۱۹. نطف (۱)	۹۳. قرب (۱)	۶۷. شجر (۲)	۴۰. حقق (۱)	۱۴. ائی (۲)
۱۲۰. نظر (۲)	۹۴. قرر (۱)	۶۸. شدد (۱)	۴۱. حلی (۱)	۱۵. ای (۲)
۱۲۱. نفس (۲)	۹۵. قرن (۵)	۶۹. شکر (۲)	۴۲. حی (۱)	۱۶. بحر (۱)
۱۲۲. نهر (۱)	۹۶. قری (۱)	۷۰. شیء (۴)	۴۳. خصم (۱)	۱۷. بدء (۲)
۱۲۳. هلك (۲)	۹۷. قصم (۱)	۷۱. صالح (۱)	۴۴. خلف (۲)	۱۸. بدل (۱)
۱۲۴. وحد (۱)	۹۸. قتل (۲)	۷۲. صلح (۱)	۴۵. خلق (۸)	۱۹. برق (۱)
۱۲۵. ودع (۱)	۹۹. قول (۶)	۷۳. طمع (۱)	۴۶. خوف (۱)	۲۰. برک (۱)
۱۲۶. وسع (۱)	۱۰۰. قوم (۵)	۷۴. طول (۱)	۴۷. درر (۱)	۲۱. بصر (۲)
۱۲۷. وطء (۱)	۱۰۱. کبر (۱)	۷۵. ظلم (۱)	۴۸. ذرر (۱)	۲۲. بطن (۱)
۱۲۸. وقی (۱)	۱۰۲. کثر (۱)	۷۶. عبد (۱)	۴۹. ذکر (۱)	۲۳. بعد (۵)
۱۲۹. وله (۶)	۱۰۳. کسو (۱)	۷۷. عرش (۲)	۵۰. ذنب (۱)	۲۴. بین (۱)
۱۳۰. یوم (۱)	۱۰۴. کلل (۳)	۷۸. عظم (۲)	۵۱. ذهب (۱)	۲۵. تحت (۱)
	۱۰۵. کون (۳)	۷۹. علق (۲)	۵۲. ربب (۳)	۲۶. تلو (۱)
			۵۳. رحم (۱)	

فهرست آیات

۱. { الأنعام - ۶ } أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ نُمَكِّنْ لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ
۲. { الأنعام - ۹۸ } وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرًّا وَمُسْتَوْدَعًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ
۳. { الأنعام - ۱۳ } وَرَبُّكَ الْعَظِيمُ ذُو الرَّحْمَةِ إِنْ يَشَاءُ يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَّةٍ قَوْمٍ آخَرِينَ
۴. { الأنعام - ۱۴ } وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَعَذِيرٍ مَعْرُوشَاتٍ وَالتَّحْلِ وَ الزَّرْعَ مُحْتَلِفًا أَلْوَانُهُ وَ الزُّيْتُونَ وَ الرُّمَانَ مَتَّسَابِغًا وَ عَذِيرٍ مُتَّسَابِغًا كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَ آتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَ لَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ
۵. { هود - ۶۱ } وَإِلَىٰ مُودٍ آخَاهُمْ صَالِحًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ اسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُجِيبٌ
۶. { الرعد - ۱۲ } هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَ طَمَعًا وَ يُنْشِئُ السَّحَابَ الثَّقَالَ
۷. { الأنبياء - ۱۱ } وَ كَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَ أَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا آخَرِينَ
۸. { المؤمنون - ۱۴ } ثُمَّ خَلَقْنَا الطُّفْلَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ
۹. { المؤمنون - ۱۹ } فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَاتٍ مِنْ نَجِيلٍ وَ أَعْنَابٍ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَ مِنْهَا تَأْكُلُونَ
۱۰. { المؤمنون - ۳۱ } ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ
۱۱. { المؤمنون - ۴۲ } ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ
۱۲. { المؤمنون - ۷۸ } وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمْ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ
۱۳. { القصص - ۴۵ } وَ لِكَيْتَا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَ مَا كُنْتَ نَازِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا وَ لِكَيْتَا كُنَّا مُرْسِلِينَ
۱۴. { العنكبوت - ۲۰ } قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
۱۵. { العنكبوت - ۲۰ } قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
۱۶. { يس - ۷۹ } قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَ هُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ
۱۷. { الزخرف - ۱۸ } أَوْ مَنْ يَنْشَأُ فِي الْجِلْيَةِ وَ هُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ
۱۸. { النجم - ۳۲ } الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ إِذْ أَنْتُمْ أَجْنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَىٰ
۱۹. { النجم - ۴۷ } وَ أَنْ عَلَيْهِ النَّشْأَةُ الْآخِرَىٰ
۲۰. { الرحمن - ۲۴ } وَ لَهُ الْجَوَارِ الْمُنشَأَاتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ
۲۱. { الواقعة - ۳۵ } إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً
۲۲. { الواقعة - ۳۵ } إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً
۲۳. { الواقعة - ۶۱ } عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَ نُنشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ
۲۴. { الواقعة - ۶۲ } وَ لَقَدْ عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَتَذَكَّرُونَ

۲۵. {الواقعة - ۷۲} أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ
۲۶. {الواقعة - ۷۲} أَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ نَحْنُ الْمُنشِئُونَ
۲۷. {الملك - ۲۳} قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ
۲۸. {المزمل - ۶} إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْئًا وَأَقْوَمُ قِيلاً